

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a z členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Milana Moravu v právnej veci navrhovateľa: **A. H.**, narodeného X, bez dokladov totožnosti, evidenčné číslo: A., štátneho príslušníka Pakistanskej islamskej republiky (ďalej len Pakistan), podľa vlastného udania v zahraničí naposledy bytom P, aktuálne s miestom pobytu na Slovensku: Pobytový tábor Migračného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky O., zastúpený JUDr. L. Č. P., právnu poradkyňou S., K., proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky – Migračný úrad**, Pivonková č. 6, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu odporcu ČAS:MU-316-43/PO-Ž-2009 zo dňa 29. júla 2010, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/71/2010-54 zo dňa 2. marca 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/71/2010-54 zo dňa 2. marca 2011 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia potvrdil rozhodnutie ČAS: MU-316-43/PO-Ž/2009 zo dňa 29. júla 2010, ktorým odporca podľa ustanovenia § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len zákon o azyle) navrhovateľovi neposkytol doplnkovú ochranu.

Krajský súd k námietke, že odporca neúplne zistil stav veci uviedol, že odporca v zmysle zrušujúceho rozsudku Krajského súdu v Košiciach doplnil dokazovanie aktuálnymi správami o krajine pôvodu navrhovateľa zameranými na bezpečnostnú situáciu v Pakistane. Z týchto správ vyplýva, že na severe a severozápade Pakistanu, teda v oblastiach hraničiacich s Afganistanom a v provinciách FATA a NWFP prebiehajú podľa aktuálneho stavu bojové operácie medzi vládnymi vojskami a ozbrojenými skupinami povstalcov – rebelov (hnutie Taliban, Al-Káida). Z ostatných provincií Pakistanu (Pandžáb, Singh, Kašmír, Balúčistán) takéto bojové operácie hlásené nie sú. Objavujú sa aj teroristické útoky, cieľom ktorých sú najmä vojenské objekty. Podľa názoru krajského súdu odporca dostatočným spôsobom zistil stav veci potrebný na posúdenie bezpečnostných rizík návratu navrhovateľa do krajiny jeho pôvodu.

K námietke, že na základe nedostatočne zisteného stavu veci odporca dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a že rozhodnutie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci, krajský súd dospel k záveru, že tieto dve námietky nie sú dôvodné. Navrhovateľ ako sám uviedol, nebol trestne stíhaný a teda mu nebol uložený žiaden trest, t.j. ani trest smrti. Teda mu nehrozí ani jeho výkon. Navrhovateľ v priebehu konania pred odporcom uviedol, že bol unesený bratrancom a kamarátmi. Cieľom tohto únosu malo byť to, aby navrhovateľ prestal študovať. Bez ohľadu na skutočnosť, či skutočne k únosu došlo (čo však odporca spochybnil s poukazom na hodnovernosť navrhovateľa), navrhovateľ uviedol, že štúdium zanechal. Teda ďalší – obdobný únos mu z toho zjavne nehrozí a teda mu nehrozí obdobné zaobchádzanie ako predpoklad poskytnutia doplnkovej ochrany. Zo správ tiež vyplynulo, že pakistanskí navrátilci sa pri svojich návratoch nestretávajú so zlým

zaobchádzaním a to včítane neúspešných žiadateľov o azyl. Preto ani druhý, zákonom predpokladaný dôvod poskytnutia doplnkovej ochrany nie je v prípade navrhovateľa naplnený. Ako to je zrejmé z charakteristiky tretieho predpokladu poskytnutia doplnkovej ochrany (vážne a individuálne ohrozenie života alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu), predpokladom je existencia ozbrojeného konfliktu v krajine pôvodu, v dôsledku ktorého by bola osobná integrita navracajúcej sa osoby ohrozená. Pakistan nie je možné charakterizovať ako krajinu, v ktorej prebieha vnútroštátny konflikt. A to i napriek tomu, že pakistanská vláda aktívne bojuje proti ozbrojeným skupinám povstalcov, predovšetkým z hnutia Taliban. Tieto bojové strety – operácie však prebiehajú v oblastiach susediacich s Afganistanom, resp. na severozápade a severe krajiny. Ostatné provincie sú z týchto operácií prakticky vylúčené. To znamená, že navrhovateľ sa môže bezpečne vrátiť do Pakistanu, minimálne do provincií mimo prebiehajúcich vojenských operácií, ktorými sú (okrem provincie Pandžáb, z ktorej navrhovateľ pochádza) napr. provincie Singh, Kašmír.

Pokiaľ navrhovateľ poukazuje na nepriaznivé klimatické podmienky, resp. na prírodné katastrofy (silné dažde, povodne a ich možné následky), tieto nie sú dôvodom na poskytnutie doplnkovej ochrany.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že odporca postupoval správne, ak po zvážení skutkového stavu nenašiel dôvod pre udelenie doplnkovej ochrany navrhovateľovi podľa § 13c ods. 1 zákona o azyle, pretože nepovažoval navrhovateľove dôvody za dôvody, pre ktoré by bol navrhovateľ v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia v zmysle § 2 písm. f/ zákona o azyle. Odporca dostatočne zistil skutkový stav veci a vysporiadal sa so všetkými skutočnosťami uvádzanými navrhovateľom počas azylového konania.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie prostredníctvom svojej právnej zástupkyne a navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok krajského súdu tak, aby rozhodnutie odporcu o neposkytnutí doplnkovej ochrany zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Podľa jeho názoru rozhodnutie odporcu je nesprávne a nezákonné.

Poukázal na skutočnosť, že v zrušujúcom rozsudku Krajský súd v Košiciach uložil odporcovi povinnosť doplniť dokazovanie doplnením aktuálnych správ o krajine pôvodu navrhovateľa z dostupných zdrojov o súčasnej bezpečnostnej situácii v Pakistane, konkrétne

v provincii Pandžáb, z ktorej navrhovateľ pochádza a v kontexte aktuálnej bezpečnostnej situácie nanovo vyhodnotiť tvrdenia navrhovateľa a skutočnosti, ktorými odôvodňuje svoje obavy o bezpečnosť v prípade návratu do krajiny pôvodu.

Uviedol, že v konaní pred odporcom niekoľkokrát uviedol, že bol unesený bratrancom a jeho kamarátmi, pričom bol donútený opustiť štúdium. Násilné zadržiavanie a obmedzovanie osobnej slobody s cieľom donútiť navrhovateľa vyhovieť únoscom je potrebné považovať za neľudské, či ponižujúce zaobchádzanie. Podľa jeho názoru situácia v celom Pakistane je veľmi nestabilná a neistá. Pokiaľ ide o nezrovnalosti vo výpovediach, tie je možné vysvetliť naozaj dlhým časovým úsekom, ktorý uplynul od času, kedy mal navrhovateľ reálne problémy v krajine pôvodu.

Podľa názoru navrhovateľa Krajský súd v Bratislave nedostatočne zistil skutkový stav veci, nakoľko bezpečnostná situácia v krajine pôvodu je zlá. Krajský súd poukázal na možnosť vnútroštátneho presídlenia do iných častí Pakistanu. Problémy navrhovateľa by to však nevyriešilo, nakoľko problémy bezpečnostného charakteru sú v celom Pakistane. Zlú situáciu potvrdzuje aj nedávne odhalenie a následné zabitie U., ktorý bol odhalený vo svojom úkryte v Pakistane. Skutočnosť, že tak hľadaný človek sa mohol tak dlho ukrývať v Pakistane len potvrdzuje, že pakistanská vláda aj medzinárodné sily nestačia v boji proti terorizmu ozbrojených militantných skupín.

Odporca navrhol rozsudok krajského súdu potvrdiť ako vecne správny. Poukázal na to, že po posúdení aktuálnych informácií o krajine pôvodu správnym orgánom bolo zistené, že v provincii Pandžáb prišlo k nárastu násillia zo strany extrémistických islamských skupín, ktoré prenasledujú najmä kresťanov, členov sekty Ahmadi, resp. politických oponentov. Navrhovateľ však prestal byť politicky činný za stranu Pakistan Moslim League-Nawaz. Uvedená strana uzavrela po voľbách zmluvu o spolupráci s druhou najsilnejšou stranou v Pakistane a obe spolupracujú.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol jednomyseľne bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej

stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 23. augusta 2011 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

Podľa § 13a zákona o azyle, ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ktorému neudelilo azyl, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 2 písm. f/ zákona o azyle na účely tohto zákona sa rozumie vážnym bezpráviom

- 1/uloženie trestu smrti alebo jeho výkon,
- 2/mučenie alebo neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trest, alebo
- 3/vážne a individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho konfliktu.

Podľa § 13c ods. 1 zákona o azyle ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, okrem odňatia azylu podľa § 15 ods. 2 písm. i), rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporcu o neposkytnutí doplnkovej ochrany, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Ako vyplynulo z obsahu spisu krajského súdu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis odporcu navrhovateľ dňa 22. júna 2009 opakovane požiadaval o udelenie azylu z politických dôvodov. Odporca svojim rozhodnutím z 18. septembra 2009 navrhovateľovi

neudelil azyl a neposkytol mu doplnkovú ochranu. O podanom opravnom prostriedku rozhodol Krajský súd v Košiciach rozsudkom č.k. 5Saz/76/2009-72 zo dňa 19. januára 2010 tak, že vo výroku o neudelení azylu rozhodnutie potvrdil a vo výroku o neposkytnutí doplnkovej ochrany rozhodnutie zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. c/ a d/ OSP a v tejto časti vrátil vec odporcovi na ďalšie konanie. Vyslovil názor, že pokiaľ ide o dôvody uvedené v ustanovení § 2 písm. f/ zákona o azyle bod 1. a 2. tieto dôvody skutočne preukázané v konaní neboli. Pokiaľ ide o dôvod uvedený v bode 3. citovaného ustanovenia, právny záver odporcu pokladal za predčasný a uložil mu povinnosť doplniť dokazovanie vyhľadáním aktuálnych správ o Pakistane a na ich základe vyhodnotiť naplnenie či nenaplnenie podmienok poskytnutia doplnkovej ochrany.

Počas konania o tretej žiadosti o udelenie azylu bol s menovaným uskutočnený opätovný vstupný pohovor dňa 19. júna 2009, pri ktorom uviedol, že sa pridrižiava dôvodov, ktoré uvádzal počas predchádzajúcich dvoch konaní. Tieto súviseli s problémami s príbuznými aj pre jeho členstvo v politickej strane PML-N. Pri pohovore ich ale nevedel uviesť s odôvodnením, že je to už dávno a nemá dobrú pamäť. Na pohovore dňa 25. júna 2009 uviedol, že jeho bratranec je členom strany PPP a pretože chcel dosiahnuť, aby prestal študovať na univerzite a nedošťudoval právo, tak ho uniesol a donútil ho, aby opustil univerzitu. Bratranec údajne nechcel, aby sa z neho stal právnik, aby nedosiahol vrátenie pozemkov jeho rodine.

Odporca v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ nepredložil žiadne doklady o svojej totožnosti, nepredložil ani žiadne materiály, ktoré by hodnoverne preukazovali jeho problémy v krajine pôvodu. Právna zástupkyňa do konania predložila informácie z verejne dostupných zdrojov, ktoré poukazujú na ozbrojené a násilné útoky v Pakistane, hlavne na severozápade krajiny.

Odporca v rozhodnutí, ktorým neudelil navrhovateľovi doplnkovú ochranu poukázal na to, že v prípade navrhovateľa neboli splnené zákonom stanovené podmienky pre udelenie doplnkovej ochrany. Zo správ založených v spise vyplýva, že v Pakistane niet medzinárodného či vnútroštátneho konfliktu. V severnej časti krajiny pakistanská vláda vedie ozbrojený konflikt s ozbrojencami Talibanu. Je teda zjavné, že ak by sa navrhovateľ usídlil v prípade návratu do Pakistanu mimo oblastí, kde prebiehajú boje, nebola by jeho osobná integrita z dôvodu svojvoľného násillia ohrozená nad mieru, ktorá je pre možnosť jeho návratu

do krajiny pôvodu úmerná a prijateľná. Výber takéhoto miesta svojho pobytu nie je možné považovať pre žiadateľa za neprijateľný.

Za účelom posúdenia situácie v krajine pôvodu navrhovateľa boli využité aj doklady, ktoré predložila právna zástupkyňa navrhovateľa. Tieto súvisia s dôvodmi navrhovateľa len okrajovo a poukazujú na celkovú nepriaznivú situáciu v oblastiach Pakistanu hraničiacu s Afganistanom. Odbor dokumentaristiky a zahraničnej spolupráce vypracoval v apríli 2009 a v júni 2010 informácie o Pakistane, kde čerpal informácie z Amnesty International z mája 2010 a informácie zo Správy USA o Pakistane za rok 2009 a z tlače za rok 2010. Obe strany, ktoré zvíťazili vo voľbách spolu spolupracujú a prípadné útoky členov jednotlivých strán na členov druhej strany, ktorých sa údajne obáva navrhovateľ nemajú politické pozadie, ale skôr iné ako sú napríklad spory o pozemok ako to je aj v prípade navrhovateľa a jeho rodiny. Pakistan je zväčša poľnohospodárska krajina a vlastníctvo pozemkov je častým dôvodom rodinných sporov.

Je teda zrejmé z akých dôkazných prostriedkov pri svojom rozhodovaní odporca aj krajský súd vychádzal, pričom odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporca riadne zistil skutkový stav a vyvodil z neho správny právny záver o tom, že dôvody navrhovateľa nemožno považovať za dôvody pre poskytnutie doplnkovej ochrany. Krajský súd nepochybil, ak takého rozhodnutie považoval za zákonné.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav veci podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. (Správny poriadok) má odporca len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol. Pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodiť, že by odporcovi vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie medzinárodnej ochrany žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal príslušné skutkové zistenia.

Podstatou odvolacích námietok navrhovateľa bol nesúhlas navrhovateľa s vyhodnotením bezpečnostnej situácie v krajine pôvodu, keď navrhovateľ odporcovi ako i krajskému súdu vyčítal, že vychádzali zo správ, ktoré neodrážajú objektívnu situáciu v Pakistane.

Predmetné odvolacie námietky neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku ani rozhodnutia odporcu o neposkytnutí doplnkovej ochrany.

Odvolačí súd sa stotožnil s názorom krajského súdu, že rozhodnutie odporcu o neposkytnutí doplnkovej ochrany bolo vydané v súlade so zákonom.

Z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že navrhovateľ nikdy neprezentoval, že by mu bol uložený trest smrti alebo že by mu hrozilo jeho vykonanie.

K hrozbe mučenia, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestu odvolací súd udáva, že navrhovateľ v priebehu konania pred odporcom nikdy neuviedol, že by bol objektom takéhoto zaobchádzania. V tejto súvislosti krajský súd poukázal na správy o krajine pôvodu, podľa ktorých pakistanskí navrátilci včítane neúspešných žiadateľov o azyl, nie sú objektom zlého zaobchádzania pri ich návrate do krajiny pôvodu.

K vážnemu a individuálnemu ohrozeniu života alebo nedotknuteľnosti navrhovateľa z dôvodu svojvoľného násilia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu odvolací súd udáva, že zo správ založených v spise vyplýva, že v Pakistane prebiehajú vojenské operácie medzi vládou a militantnými skupinami, ktorých pôsobenie sa snaží vláda potlačiť. Tieto akcie však prebiehajú v západných pohraničných oblastiach Pakistanu (teritórium FATA, v Severozápadnej pohraničnej provincii). Nie je preto možné o Pakistane hovoriť, že na jeho území prebieha vnútroštátny konflikt. Je teda zrejmé, že ak by sa navrhovateľ vrátil do Pakistanu a usídlil by sa mimo uvedených oblastí, nebola by ohrozená jeho osobná integrita z dôvodu svojvoľného násilia nad mieru, ktorá je pre možnosť jeho návratu do krajiny pôvodu úmerná a prijateľná.

Vo vzťahu k forme medzinárodnej ochrany, a to doplnkovej ochrane, odvolací súd uvádza, že jej zmyslom a účelom je poskytnúť subsidiárnu ochranu a možnosť legálneho pobytu na území SR tým žiadateľom o medzinárodnú ochranu, ktorým nebol udelený azyl, ale bolo by u nich (z dôvodov taxatívne uvedených v zákone o azyle) neúnosné, neprimerané či inak nežiaduce požadovať ich vycestovanie. Hoci sa aplikácia tohto inštitútu doplnkovej ochrany viaže k objektívnym hrozbám po prípadnom návrate žiadateľa do krajiny pôvodu, teda čiastočne k iným skutočnostiam nastávajúcim v odlišnom čase než v prípade aplikácie

inštitútu azylu, sú pri rozhodovaní o udelenie či neudelenie doplnkovej ochrany do značnej miery určujúce tvrdenia samotného žiadateľa, z nich je potrebné vychádzať.

V predmetnej veci neboli ani podľa odvolacieho súdu zistené závažné a potvrdené dôvody pre bezprostrednú a reálnu hrozbu vážneho bezprávia, tak ako je definované v ustanovení § 2 písm. f/ zákona o azyle, pričom v podrobnostiach na správny záver odporcu uvedený v jeho rozhodnutí odkazuje.

Krajský súd sa zaoberal všetkými námietkami obsiahnutými v opravnom prostriedku a rovnako aj dôvodom, pre ktorý požiadal navrhovateľ o azyl a poskytnutie doplnkovej ochrany.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožňuje so skutkovými ako aj právnymi závermi krajského súdu, ktorý vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil, z čoho vyvodil svoj záver zhodný so záverom odporcu o tom, že navrhovateľ nespĺnil podmienky pre poskytnutie doplnkovej ochrany.

K vysloveným záverom krajského súdu nemá odvolací súd žiadne námietky a v podrobnostiach na ne odkazuje.

Rozhodnutie odporcu o neposkytnutí doplnkovej ochrany bolo potrebné považovať za zákonné, preto odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 OSP.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP tak, že navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci, právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Odporca nemá zo zákona nárok na ich náhradu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie n i e j e prípustné.

V Bratislave 23. augusta 2011

JUDr. Jana Henčeková, PhD., v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Andrea Jánošíková